

Bewaring van vaste planten

Tekst: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
(0252) 340301 / 06-51312207
Fotografie: René Faas

De bewaarperiode van vaste planten is de periode waarin er voor de vitaliteit van de planten heel gemakkelijk iets fout gaat. Voor een deel is dit te wijten aan de omstandigheden van dat moment en dan vooral de reactie op die omstandigheden. Een andere oorzaak van schade aan de planten in de bewaring is drukte, er worden dan inschattingfouten gemaakt, of gevaren onderschat. Het derde punt is onwetendheid. Met onwetendheid wordt bedoeld dat er soms zaken fout gaan waar we helemaal niet bij stil staan, zoals het toch iets minder nauwkeurig werken van de bewaarfaciliteiten. Vaak onderschat punt is het stadium waarin de planten zich bevinden. Planten die vroeg zijn geroid (dit jaar alles wat voor 1 december geroid is) zijn veel gevoeliger voor vitaliteitsverlies.

BASISKENNIS

Als planten onder natte omstandigheden geroid worden moeten ze direct geschoond worden. Als de natte planten in grote kisten blijven zitten, dan zullen de onderste planten binnen een paar dagen verstikken. Het rooien en het schonen moet gezien worden als één handeling. Als de schoningscapaciteit lager is dan de rooicapaciteit, moet er even met rooien gestopt worden, zodat beide handelingen weer op elkaar aansluiten. Als er wordt gespoeld moet er rekening mee worden gehou-

den dat gespoelde planten veel eerder uitdrogen. Gespoelde planten moeten dus altijd tegen uitdroging worden beschermd. Niet uitdrogen betekent niet dat de planten, als ze eenmaal een beetje zijn uitgedroogd, weer natgemaakt moeten worden. Juist het natmaken van iets uitgedroogde planten zorgt voor de grootste schimmelproblemen. Vrijwel alle schimmelproblemen in de bewaring kunnen worden toegeschreven aan eerdere verdroging. Zorg dus dat de planten niet uitdrogen. Dek niet af met plastic, maar met ademend materiaal zoals bouwzeil of eventueel canvas. Als er wordt ingepakt, doe dit dan in zakken met microperforatie. Gebruik geen afdek materiaal dat sterk absorbeert zoals bijvoorbeeld jutezakken. Dit materiaal trekt, als het de planten raakt, het vocht uit de planten, zodat ze juist verdrogen. Als de planten eenmaal in rust zijn kunnen ze het beste, of net boven het vriespunt worden bewaard en niet worden ingepakt, of op 2°C worden ingevroren en wel luchtdicht worden ingepakt. Hoe kouder de temperatuur in de koeling, hoe lager de ademhaling en hoe minder het vitaliteitsverlies tijdens de bewaring. Temperaturen hoger dan even boven het vriespunt zijn alleen nuttig als de planten nog in rust moeten gaan. Dit gaat sneller bij een temperatuur boven de 7°C. Bedenk wel dat dit een zeer gevaarlijke bewaar temperatuur is. Doe dit dus alleen als hier een goede reden voor is.

ONDUIDELIJKHEID

Soms gaat er iets fout terwijl toch overal aan gedacht is. Het stadium van de planten is goed, de ingestelde temperatuur van de koel- of vriescel eveneens, de planten zijn niet uitgedroogd, kortom alles klopt. In dat geval is het nuttig om

eens aan de ingestelde waarden van de cellen te gaan twijfelen. Wordt de ingestelde temperatuur wel bereikt. Wordt deze temperatuur overal in de cel bereikt. Is de temperatuur van de cel wel de temperatuur van de planten? Bedenk dat als de planten niet vitaal zijn, ze zelf temperatuur ontwikkelen. Als er in een kist ingevroren planten een paar slechte planten zitten, kan dat de temperatuur al snel een paar graden opjagen. Als de kist hierdoor boven het vriespunt komt, zal deze nooit meer invriezen. Om hier achter te komen moet er gemeeten worden. Voor deze metingen zijn redelijk betaalbare loggers te koop. Probeer een paar loggers uit, hang deze in de verschillende hoeken van de cel en doe er een paar in de kisten met verschillende planten. Als deze loggers na een paar maanden worden uitgelezen zal duidelijk worden of de bewaring helemaal goed is gegaan. Hier is enorm veel van te leren, omdat de ervaring leert dat de uitslag vaak niet is wat we verwachten. Voor iets meer dan 300 euro is er al een set van tien loggers te koop. Van geen enkel onderzoek van 300 euro is zoveel te leren als van deze proef. Het vraagt alleen maar wat aandacht om de proef aan te leggen. De loggers zijn later altijd uit te lezen op een rustig moment.

ALLES MOET KLOPPEN

In de bewaring zijn zoveel wazige zaken die pas veel later tot uiting komen dat alles gewoon moet kloppen. Fouten worden pas na maanden ontdekt en dan is het erg moeilijk terug te halen waar de fout gemaakt is. Zorg er dus voor dat zoveel mogelijk wordt opgeschreven wat er wanneer met de planten gebeurd is. Meten is weten!!

